

РЕШЕНИЕ

№ 16502

гр. София, 14.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав, в
публично заседание на 09.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **1185** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Делото е образувано по иск, предявен от фондация „Дом Д.“ против [община] с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5001 лв., сочени за претърпени от отменена като незаконосъобразна заповед № 355/26.10.2020г. на кмета на общината, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 26.10.2020г. до окончателното ѝ изплащане. Ищецът твърди, че от наложената със заповедта забрана за използване на имот е претърпял вреди, изразяващи се в лишаване от възможността същият да използва като потребител електрическа енергия и разходването на средства за закупуване на генератори. Твърди се също и увреждане доброто име на фондацията.

Ответникът чрез процесуалния си представител оспорва исковете като неоснователни. Твърди липса на пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между отменената заповед и действията на ищеца. Изразява становище, че не могат да бъдат претендирани неимуществени вреди от юридически лица. Посочва, че отменената заповед е издадена поради негодуванието на местното население от наличието на нерегламентиран приют за кучета.

След като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Исковите са допустими, като предявени от активно легитимирано лице срещу надлежен ответник съгласно чл.205, ал.1 АПК: [община] е юридическо лице на основание чл.14 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА). Разгледани по същество,

исковете са неоснователни.

С Решение № 1258/06.12.2021 г. по адм. д. № 509/2021г. на Административен съд София-област е отменена като незаконосъобразна заповед № 355/26.10.2020 г. на кмета на [община], обл. Софийска. Решението е оставено в сила с решение № 4942/10.05.2023г. по адм. д. № 1376/2022г. на Върховния административен съд, Второ отделение. Следователно и съгласно т.4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК на Върховния касационен съд, началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, ако претенцията за последното се окаже основателна, в случая е 10.05.2023г.

Видно от съдържанието на заповедта, с нея на фондацията са забранени ползването и достъпът до УПИ IX-384 „Складова, производствена и търговска дейност“, кв.49, [населено място] – СПЗ, и находящата се в него масивна сграда за настаняване и отглеждане на кучета, ползвани в нарушение на чл.178, ал.4 от Закона за устройство на територията (ЗУТ). С тази заповед е разпоредено и прекъсване на електрозахранването в гореописания имот. Установява се от представеното писмо изх. № [ЕГН]/04.04.2025г. на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, че електрозахранването на обекта е преустановено на 09.11.2020г. и към датата на писмото то продължава да е прекъснато.

По делото са изслушани показанията на свидетеля Д. С. К., които съдът в настоящия състав възприема като последователни, безпротиворечиви и съответни на обстоятелствата по делото; наред с това намира, че в показанията си свидетелката излага лични мнения и отношение към събитията, а не възпроизвежда свои преки наблюдения върху релевантни факти от действителността. Свидетелката посочва, че спирането на електричеството в имота на [населено място] било в края на 2020 година. Тя е доброволец там и доста често общува. На доброволчески начала помага, с каквото може. Помага и с финансови дарения. В случая със спирането на тока помогнали с два генератора, подарили ги за електричество, тъй като там водоснабдяването било с помпа, която се захранва с електричество. В момента, в който им спрели тока, те нямали дори от къде да сипят вода на животните. Там има много животни инвалиди, които нито общината, никой не полага грижи за такъв тип животни. Свидетелката знае със сигурност няколко пъти да прибират животни, които са били безпризорни. Подарили генератор, за да могат поне да стоплят инвалидите – кучета и котки, когато е студено. След спирането нещата се разчули много бързо, че е спрял токът. Нагласата на обществото, в групите във фейсбук (тези общности не са големи), нагласата на хората към приюта се обърнала в негатив. Хората започнали да говорят, че те (фондацията) вършат нещо лошо, нередно, за да им се спре тока. Съответно, намалели финансовите постъпления. Дарителите малко се отдръпнали. Свидетелката е наясно с тези неща, защото била всяка седмица, в свободното си време ходела поне по веднъж да чисти, да разхожда кучетата и т. н. Хората, които помагат, са наясно и знаят каква е истината. Но за по-отдалечените, примерно тези, които просто четат във фейсбук, виждат и прочитат: „На тези им е спрял тока. За да го направи това общината, значи има нещо нередно.“ Хората се отдръпнали и помощта намалела. Със сигурност това се отразило доста тежко. Имало ситуации, в които не е имало храна за животните и за тези, които са по-близо, довело до по-големи разходи, за да може да помагат и тези животни да не умрат от глад. Животните се отоплявали с дарените генератори, иначе щели да студуват. Свидетелката лично събирала големи туби от вода от офиса и носила, защото П. Д., представляващ фондацията, ходи от друго място да пълни, за да може да занесе на Априлово и да даде вода на животните, което лятото е просто кошмар без вода. Свидетелката говорила с хора, които до някакъв момент са ги подкрепяли и чувала негативни мнения. Хората се настроили негативно поради факта, че те казват: „Щом общината е решила да им спре тока, значи има нещо нередно. Значи те правят нещо нередно“. Пренасочили си даренията в друга посока. Свидетелката

го приема като негатив към фондацията.

Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. В производство от вида на настоящето ищецът следва да установи: 1) съществуването на твърдените вреди, 2) наличието на незаконосъобразни актове, действия и бездействия на служители на ответника при изпълнение на административна дейност; 3) наличието на пряка причинно-следствена връзка между първите две.

Заявеният в исковата молба петитум е за обезщетяване на неимуществени вреди, твърдени за претърпени от юридическо лице. С разпореждане от 17.07.2023г. на председателите на Върховния касационен съд (ВКС) и Върховния административен съд (ВАС) е образувано тълкувателно дело № 1/2023 г. по описа на ВКС за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия и Търговска колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС по два въпроса, първият от които е: „Допуска ли обективното ни материално право присъждане обезщетение за неимуществени вреди в полза на юридическите лица“. Тълкувателното дело е образувано предвид съществуващата противоречива практика и до момента не е постановен акт, с който въпросът да бъде разрешен. Съдът в настоящия състав приема, че следва да разгледа иска за обезщетяване на твърдените от юридическо лице неимуществени вреди предвид конституционно установеното задължение на съдилищата да осигурят равенство и условия за състезателност на страните в съдебния процес, без оглед на правно-организационната им форма, съгласно чл.121, ал.1 от Конституцията.

На възстановяване подлежат единствено и само реално настъпилите за ищеца вреди, а не предполагаеми такива. Доказателствената тежест в исковото производство лежи върху ищеца, който следва да докаже с допустимите, относимите и необходимите доказателствени средства осъществяването на фактите, от които черпи благоприятни за него последици. В случая не се установява причинно-следствена връзка между действието на отменената заповед и претърпяването на твърдените вреди.

На първо място, видно от изложението в обстоятелствената част на отменената заповед, тя е постановена с оглед констатациите на проверка, извършена по постъпили сигнали за нередности в приюта за животни, стопанисван от фондацията. Изрично е отбелязано, че на 01.12.2018г. е било проведено общо събрание на жителите на [населено място], на което е одобрен текст на подписка против незаконното настаняване и отглеждане на кучета в двора. Тези обстоятелства, както и изложените констатации за нередности при отглеждане на животните в приюта, не са били опровергнати в хода на съдебното производство, в резултат от което същата заповед е отменена. Обратно, неблагоприятията в обекта са сред фактическите установявания на съда, изложени в постановеното решение. Отмяната на заповедта е мотивирана единствено от това, че фондацията не е неин надлежен адресат. Ето защо, не може да бъде направен несъмнен извод, че неблагоприятното впечатление, създадо се у обществеността относно дейността на фондацията, е резултат от отменената заповед. Описанието на фактическите обстоятелства, поради които е било образувано производството по издаването ѝ, обуславя извод, че такова неблагоприятно впечатление е съществувало от близо две години по-рано. Ето защо, не е налице причинно-следствена връзка между създаването на това впечатление и заповедта.

На второ място, установява се в случая, че електрозахранването в обекта е спряно на 09.11.2020г. Не се установява и не се твърди ищецът или собственикът на имота да са предприели постъпки за възобновяването му след 10.05.2023г., когато е влязла в сила отмяната на заповедта, в това число

към датата на подаване на исковата молба – 20.01.2025г., както и до приключване на устните състезания по делото. Наред с това, не се установява и не се твърди ищецът да е поискал своевременно спиране изпълнението на заповедта на основание чл.217, ал.2 от ЗУТ, тъй като тя е от вида актове, посочени в чл.217, ал.1, т.3 от същия закон. Твърдените обстоятелства за необходимост от грижа за пребиваващите в обекта животни биха били релевантни в производство по такова искане. След като ищецът не се е възползвал от тази предоставена му от закона възможност, не може да се приеме, че неудобствата, произтекли от липсата на електрозахранване, могат да бъдат преценени като пряка и непосредствена последица от същата заповед. В заключение следва да се отбележи и, че обстоятелството, че не са били предприети постъпки за възстановяване на електрозахранването в обекта близо две години след приключване на съдебното производство по оспорването на заповедта, и само по себе си предполага извод за липса на връзка между същата заповед и твърдените неимуществени вреди.

По изложените съображения, искът с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ се явява неоснователен, както и претенцията за лихви, с оглед акцесорния ѝ характер. Предвид изхода на делото и на основание чл. 10, ал.2 ЗОДОВ следва да бъде уважено искането на ответника за направените по делото разноски. Установява се общ размер на последните: 960 лв., платени съгласно отбелязването в представения договор за правна защита и съдействие.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, предявен от фондация „Дом Д.“, с ЕИК[ЕИК], против [община] за сумата 5001 (пет хиляди и един) лева - обезщетение за неимуществени вреди, сочени за претърпени от отменена като незаконосъобразна заповед № 355/26.10.2020 г. на кмета на [община], заедно със законната лихва върху посочената сума, считано от 26.10.2020 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА фондация „Дом Д.“, с ЕИК[ЕИК], да заплати на [община] сумата 960 (деветстотин и шестдесет) лева – разноски по делото.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: